

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM SZÉCHÉNYI ORSZ.
KÖNYVTÁRÁBAN LEVŐ ALDINÁK LEÍRÓ JEGYZÉKE.

DR. GULYÁS PÁLTÓL.

(Harmadik közlemény, három szövegképpel.)

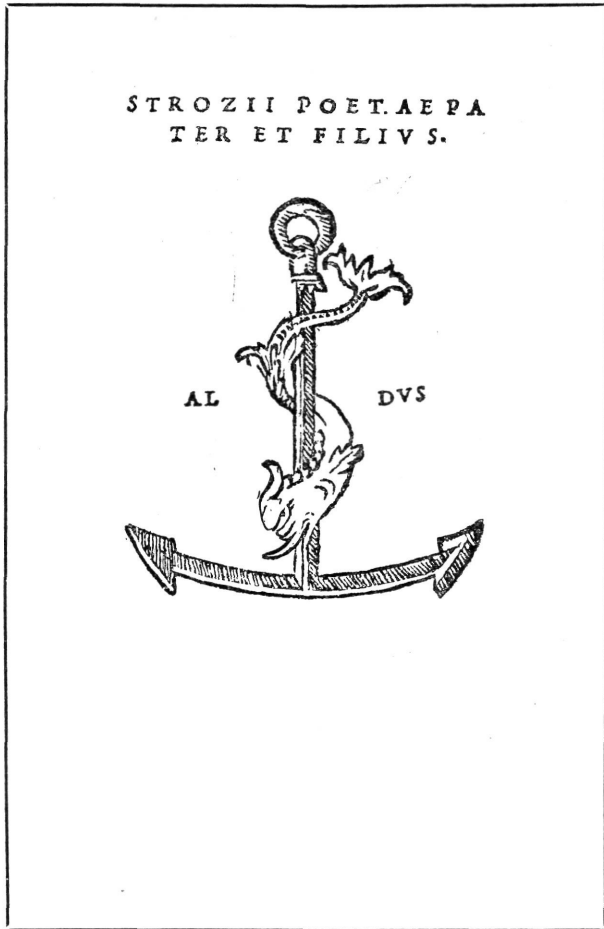
1513.

22. Rhetorum graecorum Orationes. Venetiis, 1513.

1^a l. Első hasáb: ΛΟΓΟΙ ΤΟΥΤΩΝΙ' || ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ. ||
Αισχίνου. || Λυσίου. || Ἀλκιδάμαντος. || Ἀντισθένης. || Δημάδου. || Ἀνδοκίδου. ||
Ἰσαίου. || Δεινάρχου. || Ἀντιφώντος. || Λυκούργου. || Γοργίου. || Λεσβώνακ-
τος. || Ἡρώδου || Ἔτι αἰσχίνου βίος. || Λυσίου βίος. || Második hasáb:
ORATIONES HORVM || RHETORVM. || Aeschinis. || Lyfiae. || Alcida-
mantis. || Antisthenis. || Demadis. || Andocidis. || Ifæi. || Dinarchi. || Anti-
phontis. || Lycurgi. || Gorgiæ. || Lefbonactis. || Herodis || Item Aeschinis
uita. || Lyfiae uita. || [Nyomdászjelvény.] 1^b l. ALDVS MANVTIVS
FRANCISCO FASEOLO || IVRISCONSVLTO AC SENATVS VENE-
TIA' SECRETIS MAGNO. S. P. D. || (m)Emini legere duos dun-
taxat cognomento magnos ob eorum cla- || riffima stb. 2^b l. 5-ik
sor: Π'ΝΑΞ. 3^a (aii jelzésű és 3. számú) l. ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΒΙΟΣ. || (α)Ισχίνης οἰός μὲν ἦν ἀτ ρομήτου τοῦ γραμματικοῦ καὶ γλαυκοθέας
τῆς || stb. 5^a (aiiii jelzésű és 7. számú) l. ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ. || (ο)ὄδένα πώποτε τῶν πολιτῶν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι
οὔτε γραφῆν || stb. 44^b (86. számú) l. ΛΥΣΙΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣ
ΘΕΝΟΥΣ || ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. || (π)Ερὶ πολλοῦ ἄν ποιησαίμην ὦ ἄδρες
τὸ, τοιοῦτους ὑμᾶς || stb. 94^a (185. számú) l. ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ, ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ. || (λ)Υζίας ὁ κεφάλου, συρακουσίων μὲν ἦν γονέων.
ἐγεννήθη δὲ ἀθήνησι: με || τοικοῦντι stb. 100^b l. üres. 101 l. üres.

Második rész: 1^a l. ΛΟΓΟΙ ΤΟΥΤΩΝΙ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ. ||
Ανδοκίδου. || Ισαίου. || Δεινάρχου. || Αντιφώντος. || Λυκούργου. || Γοργίου. ||
Λεσβώνακτος. || Ηρώδου. || ORATIONES INFRASCRIPTORVM || RHE-
TORVM. || Andocidis. || Ifæi. || Dinarchi. || Antiphontis. || Lycurgi. ||
Gorgiæ. || Lefbonactis. || Herodis. || [Nyomdászjelvény.] 1^b l. ΑΝΔΟ-

ΚΙΔΟΥ, ΛΟΓΟΙ. (Tartalomjegyzék.) 2^a (aaa_{ii} jelzésű és 3 számú) I.
ΛΟΓΟΙ, ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΠΗΤΟΡΩΝ. || ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΥΣ-
ΤΗΡΙΩΝ. || (τ)Ην μὲν παρασκευὴν ᾧ ἄνδρες καὶ τὴν προθυμίαν τῶν

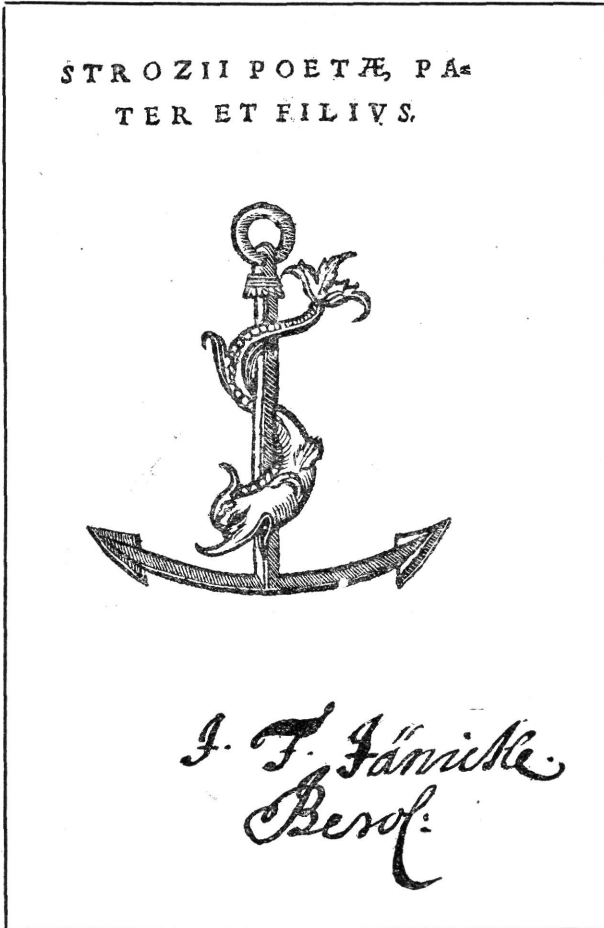

5. ábra. A Strozzii-kötet eredeti kiadása.¹

ἐχθρῶν || stb. 16^b (32. számú) I. 24-ik sor: Γένος, ἰσαίου. || (ι)Σαῖος ὁ
ρήτωρ, ἐγένετο κατὰ μὲν τινος, ἄθηναῖος. κατὰ δὲ τινος, χαλκι- || δεύς. stb.
17^b (ccc jelzésű és 33. számú) I. Ὑπόθεσις, τοῦ ἐξῆς. || (ἀ)Δελφιδοί,

¹ Leírását I. M. Könyvszemle 1907. 164—65. l.

κλεωνόμου τελευτήσαντος, τὸν κλῆρον ἔρχονται κατὰ γένος. || stb. 12.
 sor: Ἰσαίου, περὶ τοῦ κλεωνόμου κλήρου. || (π)Ολλή μὲν ἢ μεταβολή
 μοι γέγονεν ὦ ἄνδρες, τελευτήσαντος κλεωνόμου. stb. 41^a (fff jelzésű

6. ábra. A Strozzi-kötet bazeli (?) utánnomása.¹

és 81. számú) I. ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ, ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ. || (ó)Μέν
 δημαγωγός ὄμιν ὦ ἀθηναῖοι καὶ θανάτου τετιμημένος ἑαυτῷ || stb. 50^a I.
 14-ik sor: Γένος ἀντιφῶντος. || (ά)Ντιφῶν, υἱός μὲν ἦν σοφίλου.

¹ Leirását I. M. Könyvszemle 1907. 165. l.

φνλῆς ἐξ αἰαντίδος. ῥαμνούσιος τὸν δῆ- || μον. stb. 36-ik sor: Ὑπόθεσις, τοῦ ἐξῆς. || (φ)Ιλόνεως τις ἔχων καλλαχὴν τινα, φίλος ἦν τοῦ πατρὸς τοῦ λέγοντος τόπος || stb. 50^b l. (100 helyett tévesen 109-czel jelölve) 5-ik sor: ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ, ΛΟΓΟΙ. || ΦΑΡΜΑΚΙΑΣ, ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ. || (ν)Εὐος μὲν καὶ ἄπειρος δοκῶν ἔγωγε ἔτι. δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως ἔχοι- || μι stb. 66^b (132. számú) l. 15-ik sor: Ὑπόθεσις, κατὰ λεωκράτους Λυκούργου. || (μ)Ἐτά τὰ ἐν χειρωνακίᾳ δεινά, Ψῆφισμα ποιῆι ὁ τῶν ἀθηναίων δῆμος. ὥστε μήτε || τινα stb. 24-ik sor: ΑΥΚΟΥΡΓΟΥ, ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ. || (δ)Ἰκαῖον ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι καὶ εὐσεβῆ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν || stb. 76^a (kkk_{iii} jelzésű s 151. számú) l. 34. sor: ΓΟΡΓΙΟΥ, ὙΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. || (ῆ)Μὲν κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία (*sic*), κρίσις ὅου περὶ θανάτου γίγνεται. || stb. 78^a (155. számú) l. 32-ik sor: ΑΕΣΒΩΝΑΚΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ || ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ. || (ε)Ι μὲν ἑώρων τοὺς ὑμῖν συμβουλευόντας ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι τὰ βέλ- || τιστα stb. 80^b (160. számú) l. ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ, ΗΡΩΔΟΥ. || (δ)Ιότι ἀνάγκη λέγειν καὶ τηλικούσδε, καὶ πολὺ νεωτέροις περὶ || stb. 82^a l. (163 helyett 162-vel számozva) kolofon: Venetiis Apud Aldum, & Andream Socerum || mense Aprili. M. D. XIII. 82^b l. üres.

2-r. Lapnagyság: 19×28 cm. Ivek jelzése: I. részben 2 lap jeltelen, azután a₁₁—n₁₁; a II. részben egy lap jelöletlen, azután aaa₁₁—kkk₅. Lapok száma: az első részben 2 számozatlan, 98 mindkét oldalán (3—197) számozott s ismét egy számozatlan, összesen tehát 101 levél (202 oldal); a második részben egy számozatlan és 81 mindkét oldalán (3—163) számozott, mindössze tehát 82 levél (164 oldal). Az ajánlólevél antikva betűkkel, a többi szöveg görög betűkkel van szedve; a címek részben nagy, részben kis betűkkel nyomattak, a lapok felírással vannak ellátva, kusztozok pedig csak az ivenk utolsó lapjának verzőján láthatók. A szöveg átlagos sorszáma 48. A kezdőbetűk elő vannak nyomtatva s részükre 3—6 sornyi tér hagyatott.

A leírt példány rendkívül jó karban van tartva s hátán finoman aranyozott, XVIII. századi borjúbőr kötéssel ellátva. Értékét mindazonáltal csökkentíti ama körülmény, hogy az 1513. május havában nyomtatott 3-ik rész, mely önálló egésznet is képez, hiányzik mellőle. Könyvtári jegye: **A. gr. 21.**

1513.

23. M. T. Ciceronis epistolarum ad Atticum, ad Brutum, ad Quintum fratrem, libri XX. Venetiis, 1513.

1^a l. *M. T. Ciceronis epistolarum ad Atticum. ad Brutum, ad Quintum fratrem, libri. XX.* || *Latina interpretatio eorum, quæ in ijs epistolis* || *græce scripta sunt. ubi multa & mutata, & addi* || *ta sunt. Admonemus igitur lectorem, ut inde sibi li* || *brum corrigat suum.* || (Nyomdászjelvény.) || *Alexander VI & Julius II. pontifices maximi,* || *nequis libros cura nostra impressos imprimat,* || *uel alibi impressos nēdat, sub pœna exucōmu* || *nicationis late sentētiæ prohibuerūt, et* || *caetera, ut in literis, quarum exem-* || *plum ante haec epistolarum uo* || *lumina impressum est,* || *licet uidere.* 1^b l. ALDVS MANVTIVS ROM. PHILIP- || PO CYV- LANO MORAE PANNO || NIO A' SECRETIS REGIS, || AC ORATORI APVD || VENETOS, ET COM || PATRI OBSER. || S. P. D. || (m)*Vita mihi grata contingunt in hac mea* stb.¹ 14^b l. EXEMPLVM. || ALEXANDER PAPA VI. || (u)*NIVERSIS, & singulis præsentis lite* || *ras* stb. 15^b l. EXEMPLVM. || DILECTO FILIO ALDO MANV- || TIO CIVI ROMANO, VTRI- || VSQVE LINGVAE LI- || BRORVM INSTAV- || RATORI. || IVLIVS PAPA II. || (d)*Illecte fili salutem, & apostolicam beñ.* || stb. 17^a (a jelzésű és 1. számú) l. M. T. CICERONIS EPISTOLA- || RVM AD. T. POMPONIVM || ATTICUM LIBER || PRIMVS. || M. T. C. T. P. ATTICO. S. P. D. || (p)*ETITIONIS NOSTRAE,* || stb. 281^a (U jelzetű és 365. számú) l. TITI POMPONII ATTI- || CI VITA PER COR || NELIVM NE- || POTEM. (p)*Omponius Atticus ab origine ultima* stb. 289^a (mm jelzésű és 273. számú) l. MARCI T. C. EPISTOLA- || RVM AD BRVTVM || LIBER. || M. T. C. BRVTO. S. || (e)*LODIVS Trib. Pleb. Designatus* stb. 305^b l. 16. sor: MARCI T. C. EPISTOLA- || RVM AD QV. C. FRA || TREM. LIBER || PRIMVS. || M. T. C. QVINTO FRATRIS. || (e)*Tfi non dubitabam, quin hanc epi/fo* || *lã* stb. 345^a (tt. jelzésű és 329. számú) l. M.T. CICERONIS AD OCTAVIVM || EPISTOLA, QVAM PVTO FVIS- || SE OMNIVM CICERONIS || EPISTOLARVM VL- || TIMAM. NAM NON || MVLTO POST || INTERFE- || CTVS EST. || (s)*I per tuas legiones mihi licitū fuif-* || *fet,* stb. 347^b l.

¹ A dedikáció kelte V. cal. Jul. MDXIII.

kolofon: VENETHIS IN AEDIBVS ALDI, || ET ANDREAE SOCERI. || MENSE IVNIO || MDXIII. 348^a l. üres. 348^b l. [Nyomdászjelvény.]

8-r. Lapnagyság: 10·5×17 cm. Ivek jelzése AA, BB, a—z, aa—tt. 16 számozatlan, 331 számozott s egy számozatlan, összesen tehát 348 levél, azaz 696 oldal. A részek czíme és lapfeliratok antikva nagybetűkkel, a szöveg olasz típussal van szedve; őrjelek minden kvaternió első négy levelének hátlapján s az utolsó oldalon láthatók; az előnyomatott inicziálék számára 4—5 sor magas ür áll rendelkezésre; a sorok átlagos száma oldalankint 30.

Leírt példányunk kötése erősen lekopott XVI. századi borjúbörkötés vaknyomású díszítéssel; az előző fődélen e felírás olvasható: EPISTOLæ CIC. || AD ATTICVVM. || A czímlapon tintával van följegyezve: *Leopoldas Cendrinus. Ex dono Luce Lingholzer.* Az előző kötéstabla belsején modern kéz bejegyzése: *A szakkönyvek pénztárából vétetett Horváth Antal úrtól Pest. 1770. Nov. 23.* Könyvtárjegye: **A. lat. 1423.**

1513.

24. Omnia Platonis opera. Venetiis, 1513. Két részben.

I. rész. 1^a l. ᾠΠΑΝΤΑ ΤΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ. || OMNIA PLATONIS OPERA. || [Nyomdászjelvény.] 1^b l. üres. 2^a (I jelzésű) l. ALDI PII MANVTII AD LEONEM. X. PONTI- || FIGEM MAX. PRO REP. CHRISTIANA, || PRO QVE RE LITERARIA, || SVPPLICATIO. || (e)ST uetus prouerbium Beatiss. Pater, languescere & alia membra, || stb. 3^b l. (i)Ndex Librorum Platonis per nouem uaternitates secundum || Thrafiyllum, ut Laertius scribit . . . 4^a (I₃ jelzésű) l. Μ. ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ. || (θ)ΕΙΕ Πλάτων ξυνοπαδὲ θεοῖς δαίμοσιν ἤρωσ || stb. 6^a (I₅ jelzésű) l. Πίναξ τῶν πλάτωνος διαλόγων κατὰ Θρασόλλον, ὡς ἱστορεῖ Διογένης εἰς ἐννέα τετραλογίας διηρημένον. || 7^a l. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ ΛΑ- || ΕΡΤΙΟΝ ΔΙΟΓΕΝΗ. || (π)λάτων ἀριστῶνος καὶ πεικτιώνης ἢ πωτώνης, ἀθηναῖος || ἦτις τὸ γένος || stb. 16^{a-b} l. üres. 17^a (a jelzésű és 1. számú) l. ΠΛΑΤΩΝΟΣ, ΔΙΑΛΟΓΟΙ. || ΕΥΘΥΦΡΩΝ, ΗΨ ΠΕΡΙ Ο΄ΣΙΟΥ. ΠΕΙΡΑΣΤΙΚΟ΄Σ. || ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ. || ΕΥΘΥΦΡΩΝ. ΣΟΚΡΑΤΗΣ. || ΕΥ΄ (τ)Ι΄ νεώτερον ὦ σώκρατες γέγονεν. ὅτι σὺ τὰς ἐν λυκείῳ καταλιπὼν. II. rész. 1^a (A jelzésű és 1. számozású) l. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΠΡΩ΄ΤΗ. (x)Ατέβην χθὲς εἰς πειραιᾶ μετὰ γλαύκωνος τῶν

ἀρίστωνος προσ || ευξόμενος stb. 220^a l. (439 számú) kolofon: VENE-
TIIS IN AEDIB. ALDI, ET ANDREAE SOCERI MENSE || SEP-
TEMBRI. M. D. XIII. || 220^b l. középütt: [Nyomdászjelvény.]

2-r. Lapnagyság 19·5×30·3 cm. Ivek jelzése: 1, 2, a—2, aa—ii (I. rész); A—Z, AA—EE (II. rész.) Lapok száma: 16 számozatlan és 251 kétoldalt számozott (1—502),¹ összesen tehát 267 lap (534 oldal) az első részben és 220 mindkét oldalt (1—439) számozott lap (440 oldal) a második részben. A sorok száma laponként átlag 48. Az előnyomatott inicziálék számára hat soros közők hagytak szabadon. Őrjellel szignált levelek verzóján találkozzunk. A lapfeliratok nagybetűsek. A leírt példány kitünő karban maradt fenn; széles margóin csak itt-ott találunk egy-egy elfakult bejegyzést. Mindkét rész első lapjának alján ott ragyog az első ismert tulajdonos neve:

I
O: CAR. & SALVIATIS:-

7. ábra.

Ez a kétszer bejegyzett autogramm rendkívül fokozza példányunk értékét. *Salviati* János bibornok *Salviati* Jakab tekintélyes firenzei patricius és *Medici* Lucretia, X. Leó pápa hugának fia volt, a ki a tudományt kedvelő s bőkezűen támogató főpapok sorába tartozik. A cardinalis diaconusi méltóságot már alig 27 éves korában (1517. nov. 30.) nyerte el. — A könyvet a bibornok, a mint ezt a korabeli olasz kötésekről jól ismert rovátkolt vasakkal ponczolt arany metszés mutatja, valószínűleg igen fényes bőrkötéssel látta el. Érdekes, hogy a mű második része mintegy 3 mm-rel rövidebb az elsőnél, a mi arra vall, hogy eredetileg az egész mű két különálló kötetbe volt kötve. Jelen kötése a műnek sima pergamenből készült, hátán arany nyomású vörös czimkével s a XVIII. sz. elejére tehető. A táblák közepén arany nyomásban VI. Pius pápa címere látható. Könyvtári jegy A. gr. 366.

¹ Hibás számozás: 156 h. 166 . 178 h. 194, 191 h. 207, 341 h. 343, 348 h. 346.

1514.

25. Hesychii Dictionarium. Venetiis, 1514.

1^a l. ΗΕΣΥΧΙΟΥ (*sic!*) || ΛΕΞΙΚΟΝ. || HESYCHII DICTIONA ||
RIUM LOCUPLETISS. EA FIDE AC DILI || gentia excufum, ut hoc uno, ad
ueterum autorum || fere omnium, ac poetarum in primis lectio- ||
nem, iufti commentarij uice, uti qui || uis poffit, & plane nihil fit, ||
quod ad rectam || interpretationem defyderari hic || queat. 1^b l.
ALDI PII MANVTII AD IOANNEM || *Iacobum Bardellonum in*
Hefychii Dictionarium || *præfatio.* || (S)I cæteri studiosi nobili-
tatis Mantuanæ decus Bardellone, fua sponte ac gratis, ut ipse
facis iu- || uarent stb. 27-ik sor: EX SVIDA. || Ησώχιος, μιλήσιος,
υἷος ἡσυχίου καὶ σοφίας. Γεγονώς ἐπὶ ἀναστασίῳ βα || σιλέως stb. 2^a l.
I. hasáb: ΗΕΣΥΧΙΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙ || ΚΟΣ ΑΛΕΧΑΝΔΡΕΥΣ (*sic!*)
ΕΥ || ΛΟΓΙΩΙ ΤΩΙ ΕΤΑΙΡΩΙ, || ΧΑΙΡΕΙΝ. || (π)ολλοὶ μὲν καὶ τῶν ||
παλαιῶν stb. 2^b l. I. hasáb: ΛΕΞΕΩΝ ΠΑΣΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΜΑΤΑ ||
ΣΟΙΧΕΙΟΝ ΕΚΤΩΝ ΑΡΙΣΤΑΡ || ΧΟΥ ΚΑΙ ΑΠΠΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ||
ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ. ΗΕΣΥΧΙΟΥ || ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΑΛΕ || ΞΑΝΔΡΕΩΣ. ||
ΤΟ Α ΜΕΘ' ΕΑΥΤΟΥ || [Α]Τὸ ἄ περισπασθὲν, δηλοῖ εἶδε, || stb.
195^b l. II-ik (776. számú) hasáb végén: Omnes quaterniones.
præter A & B terniones. 166. l. mely az impresszumot és nyom-
dászjelvényt tartalmazza, példányunkból hiányzik.¹

2-r. Lapnagyság: 21×32·3 cm. Ivek jelzése: a—z, A, B.
Lapok száma 279 (= 558 oldal); a 2—279 lapok hasábjai 1—776
folytatólagos számozással vannak ellátva. Az ajánló levél szövege
olasz típussal van szedve s 3 sor magas, egyszerű iniczialéval
bir. A 2^a lapon a görög iniczialé kis betűvel nyomtatott elő és
5 sor magas ür van hagyva számára; a 2^b lapon 7 sor magas
fametszetű kezdőbetű van alkalmazva. A sorok száma átlag hasá-
bonkint 56. Őrjelek és élő oldalczimek nincsenek; rovatjegyek
ellenben vannak.

Példányunkat erősen megrágta a szű. XVI. századi fatábláit
felerészben görgetővel préselt disznóbőr fedí s elől két csinos
mivű rézcsat tartja össze. A címlap felső szélén e bejegyzés
olvasható: *Sum Petri Schriefheimeri.* || *Emptus (31 Julij)*²

¹ V. ö. *Renouard* id. m. I. k. 111. l.

² Kitérölve.

30 Aprilis, Anno || Domini 1543. || *Ligatu[ra] 2 fl. 4 d. 23 Julij*
 Anno eod. A lap alján: *Jankovich Mikl[ós] gyűjtem[énye]*,
 a honnan ez a könyv a M. N. Múzeum könyvtárába került.
 Könyvtári jegye: **A. gr. 263^c.**

1514.

26. Libri de re rvstica etc. Venetiis 1514.

1^a I. LIBRI DE RE RVSTICA || M. CATONIS LIB. I. || M.
 TERENCE VARRONIS LIB. III. || L. JVNII MODERATI COLV-
 MELLAE LIB. XII. || *Eiusdem de arboribus liber separatus ab*
alijs, quare autem id fa- || ctum fuerit: ostenditur in epištola
ad lectorem. || PALLADII LIB. XIII. || *De duobus dierum generibus:*
simulq; de umbris, & horis quæ apud || Palladium, in alia epi-
štola ad lectorem. || *Georgij Alexandrini enarrationes priscarum*
dictionary, quæ in his || libris Catonis: Varronis: Columellæ. ||
 [Nyomdászjelvény.] || *Hos libros Pontificis etiam Leonis decreto,*
nequis alius usquam locorum impu || ne imprimat, cautum est. ||
 1^b I. LEO PAPA. X. || VNIVERSIS, & *singulis, ad quos hæ noſtræ*
peruenerint. ſalu || tem stb. 2^a (*ii jelzetű) I. *Datum Romæ*
apud || Sanctum Petrum sub Annulo Piſcatoris Die. XXVIII.
Novem- || bris M. D. XIII. Pont. Noſtri Anno Primo. || P. BEMBVVS.
 2^b I. IVCVNDI *Veronenſis in libros de re ruſtica ad Leonem X. ||*
Pont. Max. Præfatio. || RERV *ruſticarum ſtudijs ſemper ſum in-*
credibiliter delecta || tus stb. 3^a (*iii jelzetű) I. ALDVS LECTORI. S. ||
 ILLVD *ſignificandum cenſui amice: & ſtudioſe lector: ordi- ||*
nem stb. 3^b I. ALDVS LECTORI. S. || *IAM pridem decreui: quacunq; in*
re poſſum: prodeſſe ſtudioſis. || stb. 6^b I. *Errata, quæ recognito uolu-*
mine deprehendimus, ſic corrige. Sed no- || tandum stb. 8^b I. üres.
 9^a (aaii jelzésű) I. ENARRATIONES BREVISSIMAE PRI || SCARVM
 VOCVM MARCI CATONIS. || 22^b GEORGIVS *Alexandrinus Bernardo*
Iuſtiniano equiti, & || ſenatori facundiſſimo. s. || PISISTRATVS
Athenienſis patria ſua per tyrannidem. || 24^a (cc jelzetű) I. MARCI
 CATONIS PRISCI DE RE RVSTICA LIBRI CAPITA. || stb. 33^a (a jel-
 zetű s 1. számú) I. M. CATO DE RE RVSTICA || (e)ST INTERDV
præſtare populo, mer || caturis stb. 55^a (23. számú) I. M. TERENCE
 VARRONIS DE RE || RVSTICA AD FVNDANIAM || VXOREM
 LIBER. I. || CAPVT PRIMVM. || (o)TIVM *ſi effem conſecutus Fun-*
dania, com- || modiſtus stb. 101^a (k jelzésű és 69. számú) I. LVCII

IVNII MODERATI || COLVMELLAE DE RE || RVSTICA LIBER |
 PRIMVS. || (f)AEPPE NVMERO *ciuitatis nostrae principes* || stb.
 269^a l. üres. 269^b l. TITVLI LIBRI PRIMI || *De praeceptis rei rus-*
ticae Tit. I. || stb. 270^a (*Hii* jelzetű s 238. számú) l. PALLADII
 RVTILII TAVRI | AEMILIANI VIRI ILLV | STRIS DE RE RVSTICA |
 LIBER PRIMVS. || *De praeceptis rei rusticae, Titulus I.* || (p)ARS EST
prima prudentiae ipsam, cui praece- || *pturus* stb. 337^b l. PALLADII
 RVTILII TAVRI || AEMILIANI DE INSITIO || NE LIBER AD
 PASI- || PHILVM VIRVM || DOCTISSIMVM. || (h)ABES *aliud indulta*
fidei testimonium, pro usu || stb. 340^a l. kolofon: VENETIIS IN
 AEDIBVS || ALDI, ET ANDREAE || SOCERI MENSE MA || IO
 M. D. XIII. || 340^b l. [Nyomdászjelvény.]

Nagy 8-r. Lapnagyság 12·5 × 19·5 cm. Ivek jelzése *, aa—cc, a—z, A—Q. 32 számozatlan, 308 számozott, összesen 340 levél, az az 680 oldal. Czímek, lapfelírások, fejezetek kezdőszavai latin nagybetűvel, a többi szöveg dőlt betűvel van szedve. Sorok átlagos száma laponként 39. A lapok részben örjelekkel vannak ellátva. A kisbetűvel előnyomtatott inicziálék számára 6—7 sor magas ür hagyatott.

Vörösmetszésű példányunk síma fehér u. n. németalföldi pergamenkötéssel bír. Előző tulajdonosai ismeretlenek. Könyvtári jelzése: **A. lat. 1021.**

1514.

27. Athenaeus. Venetiis, 1514.

1^a l. ATHENAEVS || A'ΘΗΝΑΙΟΥ Δειπνοσοφιστοῦ τήν πολυμα-
 θεστάτην πραγματείαν νῦν ἔξειστί σοι φιλολόγε μικροῦ | πριαμένῃ πολλῶν
 τε καί μεγάλων καί ἀξιωμανημονεύτωνκαί θαυμαστῶν καί ποικίλων καί δαι- ||
 δάλων καί γλαφυρῶν καί ὧν ἴσως πρότερον οὐκ ᾔδεις, ἐς γνῶσιν ἐλθεῖν. καί
 ὅλως τῶν τῆς || ἑλληνικῆς παιδείας ἀποθέτων καί δυσσευρέτων κειμηλίων
 ἐγκρατεῖ γενέσθαι. Τῶν || δέ βιβλίων πεντεκαίδεκα τὸν ἀριθμὸν ὄντων, τὰ
 μὲν τρισκαίδεκα, ὀλοσχερῆ. || Τὸ δέ τοι πρῶτον καί δεῦτερον ἐπιτετμημένα
 σοι παρέχομεν. ἀκεφάλῃ || σώματι κεφαλὴν ἀναγκασθέντες ἐπιθεῖναι κολοβήν.
 ἀνδρῶν οὖν ἐστὶν εὐγνωμόνων τὸ ταυτί τὰ συγγραμμάτ' ἀναλεγομέ- |
 νους, μάλιστα μὲν τοῖς περὶ τὸν Ἄλδον τὸν πολυαθλόν || τε καί πολυ-
 γράμματον εὐχαριστεῖν. Οὐχ ἦ- || κιστα δέ καί Μουσούρφ τῷ διδασκάλῳ. |
 τῷ εἰ καί μὴ παντάσῃν ἰασα- || μένῃ τ' ἀντίγραφον τῶνδε || τῶν τύπων
 ἀνηκέ- || στοῖς ἔλκεσι || πολλα- || γῆ || διεφθο- || ρός || ἀλλ' οὖν || πολλάς

μὲν μν- || ριάδας διορθώσαντι || σφαλμάτων πολλοὺς δὲ στί- || χους τῶν
 παρεισαγομένων κατα- || λογάδην πρότερον ἀναγινωσκομένους || καὶ χύδην,
 εἰς τὴν προσήκουσαν τῆς ἔμμετρον || τάξεως εὐκρίνειαν ἀποκαταστήσαντι,
 χάριν εἰδέναι. || [Nyomdászjelvény.] 1^b l. ALDVS PIVS MANVTIVS
 JANO VYR- || THESI PANNONIO. S. P. D. || (q) *Vantum gratuler
 tibi Jane, quantum Hungaris tuis, quantum ipſi Hungariæ,
 non facile dixerim: quod tan-* || *tum* stb. 2^a l. (A₂ jelzéssel
 és α3 számozással): ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ||
 ΔΑΙΤΥΜΟΝΩΝ ΚΑΤΑ ΛΟΓΟΣ. || Εἴκ τῶν Ἀθηναίου Δειπνο-
 σοφί- || στῶν Βιβαίου Πρωτοῦ. || Ἀθηναῖος μὲν ὁ τῆς βίβλον
 πατήρ. ποιῆται δὲ τὸν λόγον πρὸς τιμοκρά- || τη. stb. 20^{a-b} l. üres.
 21^a (a jelzetű és 1. számú) l. Ἀθηναίου Δειπνοσοφιστῶν ||
 Βιβαίων Τρίτον. || Σικυοῖ. ΣΥΚΑ. || στελέων ῥῆ ἀφανίδας σικύους
 τέτταρας. σικίδιον δ' ὀποκοριστικῶς εἶρηκε φρόνιχος. ἐν τραγαῖς. || stb.
 167^b l. Kolofon: VENETHS APVD ALDVM, ET || ANDREAM SOCE-
 RVM || MENSE AVGVSTO. || M. D. XIII. || 168^a l. üres, 168^b l.
 középütt nyomdászjelvény.

2-r. Lapnagyság: 21·5 × 32 cm. Ivjelzés: A, B, a—t. Lapok
 száma: 1 számozatlan, 19 mindkét oldalt számozott (α3—α38),¹
 ismét egy számozatlan, majd 147 mindkét oldalt számozott
 (1—294)² s végül egy számozatlan, mindössze 168 levél (336 oldal).
 A címlap szövege két különböző nagyságú s szögével egymáshoz
 fordított háromszögben van kiszedve. Az előszó *italique* tipussal
 nyomtatva. A szöveg sorainak száma laponként átlag 52 és tizen-
 ként meg van jelölve. Kusztozok a szignált lapok verzőján lát-
 hatók. A szignatura mellett mindenütt a lap alján, középütt Athe-
 næus v. Athen. olvasható. Az élő oldalczímek görög nagybetűkkel
 szedvék.

XVI. századi, görgetőkkel gazdagon préselt disznóbörkötésű
 példányunk igen jó karban van tartva; lapszélein itt-ott bejegy-
 zések láthatók. Előbbi tulajdonosait nem ismerjük. Könyvtári
 jegye: **A. gr. 129.**

¹ Hibás számok: α20 h. α22, α29 h. α27.

² Hibás számok: 35 h. 34, 68 h. 78, 88 h. 80, 89 h. 81, 292 h. 392.

1515.

28. Lucretius. Venetiis, 1515.

1^a l. LVCRETIVS. [Nyomdászjelvény.] 1^b l. ALDVS Pius *Albertum Pium Carporum Prin* || *cipem, ac Cæsareum Oratorem apud* || *Pont. Max. Saluere iubet.* || *Iampridem Alberti Decus Principum: Decus hu-* || *ius stb.* 3^a (*iii jelzetű) l. *Quæ singulis libris continentur.* stb. 7^b l. és 8 l. üres. 9^a (a jelzetű és 1. számú) l. T. LVCRETHI CARI || DE RERVN NA- || TVRA LIBER || PRIMVS. *aEneadum genitrix, hominum, di-* || *uâmq; uoluptas stb.* 134^a l. kolofon: VENETHIS IN AEDI || BVS ALDI, Et AN || DREAE SOCE || RI MENSE || IANVARIO || M. D. XV. 134^b l. *Errata, quæ recognito uolumine deprehendimus,* || *sic corrige.* stb.

8-r. Lapnagyság 9·5 × 15 cm. Ivjelzés: X, a—q. 8 számozatlan, 125 számozott s egy számozatlan, tehát összesen 134 levél, vagyis 268 lap. Címfelírás s élő oldalcímek latin nagybetűkkel, a szöveg folyó antikvával van szedve; a sorok átlagos száma 30; örjelek csupán egy-egy ív utolsó oldalán láthatók; az iniczialék számára 6 sor magas hely van üresen hagyva.

Példányunk XVIII. századi félbőr-kötésben van; előző talajdonosai ismeretlenek. Könyvtári jegye: **A. lat. 1975.**

1515.

29. L. Cælii Lactantii Firmiani diuinarum institutio- rum Libri VII. stb. Venetiis 1515.

1^a l. L. Cælii Lactantii Firmiani diuina- || rum institutio- || tionum Libri septem. || *De ira Dei, Liber I.* || *De opificio Dei, Liber I.* || *Epitome in libros suos liber acephalos.* || *Phœnix.* || *Carmen de Dominica Resurrectione.* || [Nyomtatójegy.] 1^b l. *Optimo, atq; integerrimo Antistiti Antonio Triultio,* || *ac Christianiſſimi Francorum Regis Oratori* || *ad Senatum Venetum præstantiſſimo,* || *Joânes Baptiſta Egnatius Venetus* || (g) *Raue nuper uulnus accepimus Antistes in-* || *tegerime stb.* 3^b l. EX HIERONYMO DE VIRIS || ILLVSTRIBVS. || (f) *Irmianus qui & Lactantius, Arnobij di* || *ſcipulus stb.* 4^a (aa4 jelzetű) l. CAPITA LIBRI I. 17^a (a jelzetű és 1. számú) l. L. COELII LACTANTII FIRMIANI, || DIVINARVM INSTITVTIONVM, || ADVERSVS GENTEIS (sic!) DE FAL || SA RELIGIONE LIBRI PRI || MI PRAEFATIO, AD || CON-

STANTINVM || IMPERATOREM. || *Quanti fit, & fuerit semper cognitio ueritatis. Et || quod nec sine religione sapientia, nec sine sapien || tia fit propaganda religio. Caput Primum.* || (m)AGNO & excellēti ingenio uiri, || stb. 364^b l. üres. 365^a l. INTERPRETATIO DITIONVM || GRAECARVM, QVAE IN LACTANTIO REPERIVNTVR, DE VER- || BO AD VERBUM FACTA, | IDQVE VT RVDIVM TI- || ROCINIO CONSVLATVR, || RECENSENTE, EMEN- || DANTEQVE MARCO MVSVRO. || 376^a l. Kolofon: VENETHS IN AEDIBVS ALDI, ET || ANDREAE SOCERI. MENSE || APRILI. M. D. XV. 376^b l. üres. 377^a l. TERTVLLIANVS || [Könyvnyomtatójelvény.] 377^b l. *Joannes Baptista Egnatius Venetus Gaspari Con- || tareno Patricio Veneto et Philosopho pra-* || *cipuo S. P. D.* || (a)*Pologeticos, ideſt defenſorios libellos & ante* || stb. 378^b l. EX HIERONYMO DE VIRIS || ILLVSTRIBVS. || (t)*Ertullianus praſbyter nunc demum primus* || stb. 379^a l. 8-ik sor: TABVLA. 380^b l. üres. 381^a (AA jelzetű és 1. számú) l. Q. SEPTIMI FLORENTIS TER- || TVLLIANI APOLOGE- || TICVS ADVERSVS || GENTES || *De Ignorantia Caput Primum.* || (f)*I non licet uobis Romani Imperij.* || stb. 428^a l. Kolofon teljesen azonos a 376^a lapon láthatóval. 428^b l. [Nyomtatójelvény.]

8-r. Lapnagyság: 9·8 × 16·1 cm. Ivek jelzése: aa—bb, a—Z, A—Y, *, AA—FF. Lapok száma: 16 számozatlan, 348 számozott, 12 számozatlan (Lactantius), továbbá 4 számozatlan és 48 számozott (Tertullianus), összesen tehát 428 levél (856 oldal). A szöveg olasz típusal, az élő oldalczímek antikva nagybetűkkel vannak szedve; az előnyomatott inicziálék számára 4—5 sornyi köz hagyatott. A sorok átlagos száma oldalankint: 30.

Elég jó karban fennmaradt példány, XVI. századi kapcsos, préselt borjubörkötésben, itt-ott marginalis jegyzetekkel, az elülső őrlapokon errata-jegyzékkel, a 348^{a-b} lapokon hosszabb bejegyzéssel: *Sermo Laurentij Vallae* etc. A címlapon a könyv egyik tulajdonosának neve: *Wolff-Engelb. S. K. I. Comitib. ab Auerſperg Sup. Cap. Carn. Cat. Jesu: Anno 1655.* Könyvtári jegye: **Patr. 1087.**

1515.

Avli Gellii Noctium Atticarvm libri vndeviginti. Venetiis, 1515.

1^a l. AVLI GELLII NOCTIVM || ATTICARVM LI- || BRI VNDEVI || GINTI. || [Nyomtatójege.] 1^b l. JOANNES BAPTISTA

EGNA- || TIVS VENETVS ANTO- || NIO MARSILIO VE || NETO
 RARAE PRO || BITATIS AMI- || CO. S. P. D. || *Optima, inquit
 Pindarus, est aqua: sed aurum, ut* || stb. 2^b l. *Index eorum, quae
 notatu || digna in hisce noctibus ui || sa sunt.* || 20^a (CC₃ jelzésű) l.
 ALTER *Index, quo quicquid in unaquaq; re Lector || quaesierit,
 siue id ad grammaticen, siue ad alias artes || pertineat, inuenire
 quam facile queat.* 32. l. üres. 33^a (a jelzésű 1. számú) l. AVLI
 GELII NOCTIVM ATTI- || CARVM COMMENTARII. || LIBER PRI-
 MVS. || (p) LVTARCHVS IN LI- || bro, quē stb. 322^a (O₂ jelzésű) l.
 AVLI GELLII NOCTIVM ATTICA || RVM COMENTARII || CAPITA
 PRIMI LIBRI. || (q) *Vali proportione, quibusq; collectio- || nibus stb.
 344^b l. üres. 345^a (R jelzésű) l. Quoniam in hisce Atticis noctibus
 graecae dictione mul || tae, & uersus, ac loci complures graeci
 erant: ea o- || mnia latina seorsum hic subnectenda curauimus: ||
 stb. 372^a l. VENETHIS IN AEDIBVS ALDI, || ET ANDREAE
 SOCERI MENSE SEPTEMBRI. M. D. XV. 372^b l. [Nyomtatójegy.]*

8-r. Lapnagyság 9 × 15.6 cm. Ivek jelzése AA—DD, a—z, A—V. 32 számozatlan, 289 számozott és 51 számozatlan, tehát összesen 372 levél, azaz 744 oldal. A szöveg, a görög idézeteket kivéve, olasz betűtípussal van szedve; a címlap, a fejezetcímek és lapfelírások jobbára antikva nagybetűkkel; az ívek az utolsó oldalon kusztoszokkal vannak ellátva; a fejezetek élén pedig az előnyomott inicizalék számára 3—5 sor magas üres tér tartatott fenn; a sorok száma laponként átlag 30; az első index kettős hasábokban van szedve.

Példányunk címlapján s a szöveg között egykorú, vörös tintával írt latin bejegyzések láthatók, melyeket itt-ott megcsonkított a könyvkötő gyaluja. Kötése XVIII. századi barna borjubőr, egyszerű, kettős vonalakkal álló aranyozással, vörös lapszélekkel és márványpapír előzékkel. Az első fődőtábla belsején rézmetszetű *ex libris* látható a XVIII. század utolsó éveiből, melyet *Klassen* rajza nyomán E. G. *Krüger* metszett. Az ovális keretbe foglalt klasszikus tájkép előterén álló, baljával lantra támaszkodó s fáklyát tartó génusz jobb kezét ovális paizson nyugtatja, melyen e fölírás olvasható: IN VSVM IO. ERNES. A TEVBERN. Könyvtári jegye: **A. lat. 1204.**

1516.

31. Ludovici Coelii Rhodogini Lectionum antiquarum libri sexdecim. Venetiis, 1516.

1^a l. piros nyomással: SICVTI ANTIQVARVM LECTIIONVM COMMENTARIOS CONCINNA || RAT OLIM VINDEK CESELIVS, ITA NVNC EOSDEM PER INCVRIAM || INTERCEPTOS REPARAVIT LODOVICVS CAELIVS RHODIGI- || NVS, IN CORPORIS VNAM VELVT MOLEM AGGESTIS PRI- || MVM LINGVAE VTRIVSQVE FLORIBVS, MOX ADVOCATO || AD PARTES PLATONE ITEM, AC PLATONICIS OMNI- || BVS, NECNON ARISTOTELE, AC HAERESEOS EIVSDEM || VIRIS ALIIS, SED ET THEOLOGORVM PLERISQVE, || AC IVRECONSVLTORVM, VT MEDICOS TACE- || AM, ET MATHESIN PROFESSOS. EX QVA VE- || LVT LECTIIONIS FARRAGINE EXPLI- || CANTVR LINGVAE LATINAE LOCA, || QVADRINGENTIS HAVD PAVCIO || RA FERET, VEL ALIIS INTACTA, || VEL PENSIVLATE PARVM || EXCVSSA. OPTO VALE || AS, QVI LEGES, LIVO- || RE POSITO, A'YTH || ΓΑΡ' A'NTIIE- || ΛΑ'ΠΓΩΣΙΣ || Γ'KANH'. || [Nyomtatójelvény.] 1^b l. üres. 2^a (AA₂ jelzésű) l. LODOVICI CAELII RHODIGINI IN ANTIQVARVM LE- || CTIIONVM LIBROS AD CLARISS. D. JOANNEM || GROLIERIVM, CHRISTIANISS. GALLORVM || REGIS SECRETARIVM, NECNON IN- || SVBRIAE PRIMARIVM QVAE- || STOREM PRAEFATIO. || (t)VAE SPLENDOR VITÆ IS EST, EA'QVE || stb. 3^a (AA₃ jelzésű) l. NATVRAE PRINCIPI, AC INTELLECTVALI SAPIENTIAE, NEC- || NON AMORI SACRVM SPIRITALI, AFFLATV QVORVM || Trimo, & Vno aspirante uberius, Hæc publico Studioforum bono || stb. 10-ik sor: LODOVICI CAELII RHODIGINI IN LIBROS ANTIQVARVM LECTIO || NVM AD BONARVM LITERARVM STVDIOSOS OMNIS PRAEFATIO. || (e)Picurum Philofophum Vno Voluptatis nomine plerisq; infamem, fepe || stb. 4^b l. INDEX || ELENCHVS, SIVE INDEX RREVIS EORVM, QVAE CAPI- || TIBVS SINGVLIS. TOTO CONTINENTVR VOLVMINE. || stb. 24^a l. INDEX EORVM, QVAE SCITIVS, ENARRATIVS'QVE EXPLI- || CANTVR, IN DIVERSIS OBSERVATA AVCTORIBVS. || 29^a (EE jelzésű) l. ¶ ELENCHVS, SIVE SYLLABVS RERVM DIGNARVM CVRA, QVAE HISCE LECTIIONVM ANTI || QVARVM COMMENTARIIS CONTINENTVR, VT VEL CITRA INCOMMODOVM, QVOD || QVIS CONCVPIERIT,

QVAERAT MODO, ET CONSEQVATVR A' KONETI'. || 41^a (a jelzésű és 1. számú) I. LIBER PRIMVS || LODOVICI CAELII RHODIGINI LECTIIONVM ANTI- || QVARVM LIBER VNVS, QVI PRIMVS. || EXORDIENDI RATIO. || (p)LATO Philofophiæ pater & diuinioris fcientiæ author longe || stb. 472^a I. INDEX EORVM, QVAE PER INCVRIAM SVNT INSIGNITER || AB IMPRESSORIBVS ADMISSA, PECCATVM ET IN || ALIIS, OPINOR, SED ITA, VT OPERAM SIBI || VEL MEDIOCRITER POSSIT ERVDITVS || IN EO PRAESTARE. || 473^a I. Kolofon: VENETIIS IN AEDIBVS || ALDI, ET ANDREAE || SOCERI MENSE || FEBRVARIO || M.D.XVI. || 473^b és 474^a ll. üresek. 474^b I. [Nyomdászjelvény.]

2-r. Lapnagyság: 21·2 × 30·2 cm. Ivek jelzése: AA—FF₂, a—~~B~~, aa—~~B~~~~B~~, A, B₅. Lapok száma: 40 számozatlan, 431 kétoldalt számozott (1—862) s 3 számozatlan, összesen 474 levél (948 oldal). A szöveg — az öthasábosan nyomtatott harmadik elenchus kivételével, mely olasz betűkkel nyomtatott — antikva tipussal van szedve; az élő oldalczimek s fejezetfelírások pedig öreg betűkkel. A részint kis, részint nagy helyettesítő betűkkel megjelölt inicziálék számára 5—9 soros közök hagyattak. Sorok átlagos száma oldalankint: 53. Őrjelek minden lap alján láthatók. Az egyes caputok feliratait rubrica-jelek nyitják meg.

Elég ép példány, melynek csupán elülső-hátulsó néhány lapja szakadozott és féregrágtá. Eredeti kötéstáblái hiányzanak, de az azt borított egykorú, gazdagon préselt, szúrágta disznóbőr-áthuzat a maga egészében megvan Szélein vörös és fekete tintával írt bejegyzések vannak. A címlapon e bejegyzések olvashatók: *Sum Bartholomei Hornberger Austriaci || & Viuit post funera Virtus || 22 die Augusti.* Továbbá: *Collegij Societatis Jesv || Scepusii || Catalogo Inscriptus || Anno 1679.* Könyvtári jegye: **Var. 62.**